

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostale inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V prvi polovici meseca . . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostale inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna petstvarsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zabavne, osmrtnice itd.:
 enostolpna petstvarsta po 20 vin.
Poslano:
 enostolpna petstvarsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Repoklapi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511,
 bosn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Nepripravljena Francoska.

Dne 26. marca letošnjega leta je razpravljala francoski parlament o vojaškem proračunu. Poročevalec, poslanec Bénazet, je brez ovinkov povedal, da francoska vlada ni pripravljena za vojsko. Njeno orožje je staro, ves vojni material slab v primeri z nemškim. Generalni štab je zahteval že od leta 1901 potrebnih vsot, toda vojni in finančni minister sta mu jih skratila; še več pa zbornica. Pod novim ministrom André (1902—1905) je zahteval generalni štab 262 milijonov frankov za izboljšanje materiala; ministrstvo je črtalo 96 milijonov; zbornica pa še daljnjih 32 milijonov ter dovolila samo 134 milijonov. Pod vojnim ministrom Picquartom (1908—1910) je zahteval generalni štab v ta namen 267 milijonov; ministrstvo mu jih je utrgalo 51 in zbornica še 2; dovolila je le 216 milijonov. Vzrok vsemu temu je torej vlada sama, ki je hotela zadovoljiti radikalne poslance, s katerih pomočjo je preganjala Cerkev.

Meseca marca ni bila še nevarnost za svetovno vojsko tako blizu. V senatu se je pa razpravljala vojni proračun že po sarajevskem umoru dne 13. in 14. julija. Prvi dan je pretresljivo govoril poročevalec Karel Humbert. Iz njegovega govora posnemamo te-le besede:

Treba je odkriti resnico, četudi trdo. Uradne izjave so splošno optimistične. Pustila se je vera, da smo sposobni ustaviti se vsakemu napadu, ker imamo vsled zakona o triletni službi veliko število vojaštva. V resnici pa število v vojski ni vse; treba je tudi materijalne organizacije. Nemške vojne izdatke vodi ta misel. Francoska armada je pa menda pozabila na to, vsaj kolikor se tiče izboljšanja materiala. Sodim, da je treba velikih izdatkov, da izboljšamo svoje stanje. Materijal poljske artiljerije je slabši od nemškega. Tudi za trdnjavsko artiljerijo je slabo. Francoski top ne odgovarja več potrebam moderne vojske; odločno je slabši od nemškega glede na moč in na daljavo. Tehnični oddelek odklanja iznajdbe, ki so se izvršile izven njega in material, ki ga je predložil, ni prenesel niti prvih poizkusov. Poveljniki trdnjav zahtevajo zastoj že dolgo vrsto let, naj se pomnoži njihova skladišča za živež in naj se stari material namesti z novim; pa nobenega kredita ni za uje v programu. — Humbert je grajal havbice, opremo topov, automobile in vozove.

Zdaj pa vpijejo, da je Pariz nepremagljiva trdnjava.

Vojni minister Messiny je odgovarjal Humbertu in pri tem priznal, kako so zaostali. Nemčija je od 1. 1900 do 1913 dovolila za armado za 1046 milijonov več nego Francoska; dejal je, da se je šele z Agavirjem leta 1911 ob maroškem sporu vzbudila Francoska iz sanj o večnem miru in povedal, da bo leta 1919, če pojde tako dalje, kakor se je pričelo leta 1914, francoska armada z vsem potrebnim materijalom preskrbljena. Zdaj sebi in drugim dokazovati, da je ne bo. Vse se mu suče krog tega, da je naš sivi cesar pod vsakim pogojem za mir. Iz tega sklepa lahko, kako so si delali Rusi, Francozi, Srbi in gotovo tudi Angleži svoje načrte. Računali so z gotovostjo, da za življenja našega vladarja vojske ne bo. Potlej bi pa pripravljali plani na nas. Prestolonaslednika so se bali in zato je padel.

Hanotaux, ki je bil minister zunanjih reči, gotovo pozna mišljenje držav, ki se bojujejo proti nam. Sarajevski umor obsoja kot dejanje nekaterih obnorelih ljudi, obenem pa trdi, da je Aehrenthal z aneksijo Bosne in Hercegovine izzval v Evropi krizo, ker je postrl srbsko vprašanje; po njegovem spadata ti dve deželi seveda k Srbiji. Kako misli Rus, vemo. Iz Angleške tudi poznamo mnogo glasov, ki ravno tako govore. Najrazširjenejša politična revija Review of Reviews je prinesla že meseca novembra leta 1912 karto Velike Srbije, ki obsega vse Hrvate in Slovence s Trstom in Reko vred do Drave in vzhodno stran Istre. Ta list je srdito napadal Avstrijo in ji prerokoval usodo Turčije.

Hanotaux tega sicer ne pravi, pač pa se iz njegovih besedi vidi, da se mu zdi neobhodno potrebna rešitev srbskega vprašanja, češ da bi naša monarhija več svojih dežel razljutila in se sama s svojimi rokami razdirala, ko bi do skrajnosti jela izvrševati protisrbsko logiko.

Mož se moti, ker ne pozna predmeta, ki govori o njem. Ni treba uničiti celega naroda, kakor on pravi, nego zadostuje, da se uniči država, ki je narodu, kateri živi v njem, sosedom in

Evropi nevarna in da se s tem zape-ljanemu ljudstvu vzame prilžnost za pogubni srbski separatizem. Hrvatsvo je rešitev srbskega vprašanja v okviru habsburške monarhije, srečno na vse strani. In s hrvatsvom — Bog daj — verska unija z Rimom. Hanotaux se je motil o vojski, pa tudi o njeni dosledni logiki glede na Srbe in Francoze.

„Meč Gospodov . . .“

Ko se je svetopisemski vojvoda Ge-deon pripravljaj za boj proti Madja-nom, je izbral izmed vseh poklicanih mož samo 300 hrabrih junakov, ki so v noči napadli sovražnikovo šotorišče z bojnim klicem: »Meč Gospodov in Ge-deonov (bo gotovo zmagal)!« Na meč Gospodov se moramo zanašati tudi v današnjih težavnih vojskah. Meč Gos-podov bo pomagal našim hrabrim čet-am do končne sijajne zmage, saj se veliko in neprestano moli.

Kakor hitro je padla kocka — za vojsko, se je razlegal po vseh deželah naše zvezine vojske nujni klic cerkve-nih knezov, ki so v priručno sestavlje-nih pastirskih listih prosili in rotili svoje vernike, naj se oprimejo najbolj izdatnega orožja: molitve — za bož-ji blagoslov in varstvo naših vojakov ter za zmago naši pravični vojni. — Ljubljana ni zadnja, ki se lahko ponaša, da je za prospeh naših vojnih zadev že veliko storila. Da se zahvali-mo Bogu za že dobljene zmage, da iz-prošimo našim vrlim vojakom vztraj-nost ter popolno zmago nad številnimi sovražniki, je bila napovedana za več-raj popoldne skupna prošnja procesja z Najsvetejšim. Udeležba je bila velikanska. Ze ob dveh popoldne so se jele vrstiti mno-žice iz posameznih ljubljanskih žup-nijskih cerkvah proti stolnici, kjer je čakala duhovščina s presvetlim knezo-škofom in stolnim kapitulom. Ves spre-vod je trajal dobro poldrugo uro. Pomikal se je po Glavnem trgu čez Črevljarski most, dalje preko Tur-jaškega trga na Kongresni trg, ki se je polagoma skoraj docela napolnil. Pred lično okrašenim portalom uršulinske cerkve je nato duhovski pevski zbor intoniral litanije Matere božje. Mogoč-no so odmevali lepo ubrani glasovi, vsa množica pa se je strnila s cerkve-nimi pevskimi zbori v eno pojočo ar-mado, ki je klicala prosee in zaupno na pomoč nebeško Zaščitnico s tako priljubljenim refrenom: »Marija k tebi uboge reve . . .«

Po litanijah je presvetli knezoškof dr. A. Bonaventura Jeglič s krepkim poudarkom opravil molitve ob času vojske ter dodal še posebej prošnje za zmago naše vojske, za naše voja-ke na bojnem polju, ter za — padle. Tesno nam je bilo ob teh be-sedah, solze so zalile marsikomu oči, ko je presvetli zaklical: »Še za padle junake.« A na to smo morali biti pri-pravljeni, da vojska ne bo brez smrtnih žrtev. Prepričani pa smo, da je do-sedanje zmage, pa tudi srečno dejstvo, da je med strašnim devetdnevnm boj-nim metežem na severu — razmeroma malo smrtnih slučajev (dasi ni neznat-no število ranjencev, pripisovati tudi naši goreči molitvi. Prošnje naše k Bogu vojnih trum pa ne smejo prenehati tudi v bodoče ne, zakaj:

»Desnica Gospodova zmago prinaša, prinaša jo z vzvišeno roko; desnica Gospodova zmago prinaša, sovražnika pahne globoko.«
 (Ps. 117.)

Sprevod se je po končanem opra-vilu pomikal s Kongresnega trga nazaj mimo frančiškanske cerkve v stolnico, kjer je bil še enkrat blagoslov z Najsve-tejšim. Pripomniti bi bilo še, da je med ogromno množico pobožnih udelež-en-cev bilo videti osobito iz vrste enega dela ljubljanskega prebivalstva mnogo takih, ki jih ni bilo. Liga X.

Pomagajte našim vojakom!

V bolnišnicah bodo potrebovali med drugim tudi ogromne množine sadja, zlasti raznih sadnih izdelkov (sadnih konzerv) za hrano in krepčilo našim ranjenim in bolnim vojakom.

V svrhu hitre pomoči se je ustano-vil v Ljubljani odbor, ki bo sprejemal sadje in druge potrebščine in s pomočjo protovoljnih sotrudnic izdeloval sad-ne konzerve in jih dajal na razpolago bolnišnicam na Kranjskem.

Odbor pa v ta namen nima nobe-nih sredstev. Zato se obrača na vse kranjske kmetovalce, zlasti v krajih, kjer je sadje obilo obrodilo, z uljudno prošnjo, da bi vsakdo po svojih močeh daroval v ta blagi namen nekoliko sadja.

Predvsem potrebujemo velike mno-žine češpelj, sliv in hrušk, ker je tega sadja največ in se najlažje uporabi za sadne izdelke.

LISTEK.

Löwen v plamenu.

(Od očividca.)

(Koniec.)

Potem se je reklo, da leže vsepovsod v zemlji skriti Francozi in Angleži. Ti bodo iz tal streljali, ko bodo Nemci šli mimo in jim potem padli v hrbet. Ne, kaj takega nismo verjele.

»Sestra, kako je bilo ob odhodu?«

»Pripovedovala sem vam že o vojaku, ki so ga pokopali pred spomenikom na-sproti kolodvoru. Zjutraj smo hitele v našo materino hišo. Vsaka je pograbila, kar je mogla v naglici zvezati skupaj. Teh par zveznjev, ki jih vidite zavezane v pred-pasnik tu na tleh in gori v mreži, je vse, kar smo mogle vzeti s sabo. Ena obleka, ogrinjalo in par žepnih robcev. Shrambe in sobe za perilo so bile zaklenjene. Mo-rale smo proč. Vidite, to je vse.«

»Da,« pripomni stara sestra, »tako se človek loči od sveta.« Ona je morala pu-stiti v Löwenu velik zaklad, ki ga ni mo-gla vzeti s sabo. Cel zaboj rožnih vencev, ki jih je bila sama izgotovila. Obe umetni klešči ima pri sebi v žepu. A zaboj je ostal v Löwenu. »Naj bo v imenu božjem,« pravi vdano. »A nisem vedela, da je človek še

tako navezan na časne stvari. Sedaj sem tudi to premagala.« Mlajša sestra pripo-veduje dalje.

»Ko smo odhajale (bilo je ob 2. v če-trtke), so v plamenih gorele — kakor sem videla na lastne oči — naslednje ceste: Rue de la Station, Rue de Diest, Place de peuple, Rue de Tirlemont in Rue Léopold. Popoldne so sredi mesta streljali s topovi na vse štiri strani in ob 3. zopet, ko je vlak že odhajal. Sedaj pač vse gori.«

»Ali je bilo veliko prebivalstva v me-stu?«

»Veliko jih je bilo odšlo. A veliko jih je pa tudi ostalo. Tako vseučiliški rektor (Dépöige) in redovni predstojniki. Ti so se trudili, da bi se v mestu ohranil mir, ko-likor je bilo v njihovi moči. A rekla sem vam že, kako malo vpliva imajo na libe-ralno mestno vodstvo. Od naših lastnih sester, tudi nemških, so še sedaj nekatere ostale v gorečem mestu. Kasneje namera-vajo streči ranjencem, ako bodo še žive.

Lahko si mislite, kako smo navezane na našo materino hišo in na semenišče »Léon XIII.« Zlasti še, ko smo ondi pre-stale take dneve. V zadnjih dneh smo imele sv. mašo v semeniški dvorani, ker je bila cerkev izpremenjena v lazaret. Na steni je visel rdeč križ. Pred njim je bil napravljen oltar. Tam smo vsak dan pre-jemale sv. obhajilo. V kapeli je ležal stari Michotte (njegov sin je vseučilišni profe-

sor v Löwenu) umirajoč. Njegova hiša, ki je stala v bližini, se je morala ponoči tudi izprazniti. Nemški vojaki so umirajočega prenesli v cerkev.

Krog 2. ure smo se odpeljali. Je bila to vožnja! V vojaškem vlaku. Z nami še 350 angleških vjetnikov. V našem oddelku poročnik, ki je imel nalogo spremljati vjet-nike. Potem so bili notri še sestre iz me-sta in neko nemško dekle iz neke löwen-ske kavarne. Poročnik je bil iz Vzhodne Prusije in šele štiri tedne oženjen. Skrbel je za nas vse, nam dal svojo čokolado in steklenica z vodo je šla od ust do ust.«

»Sedaj ste zopet pri nas,« pravim se-stram. »Kako vam je dopadla nemška ar-mada?« »Da,« pravi poročevalka, »to se nam je zdelo kakor pravljica iz tisoč in in ene noči. Ta organizacija in ta red!« Najbolj so jim pa imponirale poljske ku-hinje, ki delujejo kar med potjo. »Najraje bi bila šla z vojniki in se z njimi vred bo-rila!« je pripomnila ena.

Sestre so izstopile, da dobe zvezo v domači kraj. Pomagamo jim in jim podamo njihove zveznje. »Kmalu boste zopet v Löwenu. Tam vas bomo potrebovali.«

»Da, ako samostan še stoji.« V nji-hovih očeh pa je bilo zapisano, kar niso povedale: da pač več ne stoji, njihova ma-terna hiša v uničenem mestu. Zamisljen se peljem dalje. Löwen gori. Čudovita uni-verza. Krasna knjižnica. Divna katedrala

sv. Petra. Še pred dvema letoma sem bil ondi in flamske zastave z njihovimi levi so polnile mestne ceste. Flamske pesmi so zvenele skozi tihe noči. Kakšno odgo-vornost nosijo oni, ki so to ljudstvo, čegar ekstremno liberalno in individualistično zgodovino in nebrzdano antimilitaristično vzgojo vsak pozna, z zločinskimi časnikar-skimi poročili tako nahujskali in z zlaganimi vestmi o zmagah tako zmedli, da se te grozne ljudske vojne, ki je razbila bel-gijsko krono in belgijsko samostojnost, ne udeležuje le sodrga, marveč tudi resni pa-triotični krogi.

Mračno in polno groze zahaja solnce nad mrtvim mestom, v katerem je teklo toliko nemške krvi.

Kako se vojskuje Slovak proti Rusom.

Kazimir Bištiga, S. J., opisuje v »Glosu Naroda« svoj prvi obisk pri ran-jenih v Krakovu: »Včeraj sem pohi-tel na obisk ranjencev v Krakovu. Ni mi bilo treba daleč iti, kajti neposred-no za steno moje sobe v prejšnji pre-davalni sobi je postavljenih 36 postelj z ranjenci. V celem velikem kolegiju imamo sedaj skupno 230 bolnikov, po-meščenih v naših samostanskih celi-cah. Ves veliki trnogradstropni dom, služoč v miru izobrazbi filozofični in

Manjše množine (do 10 kg) naj se pošiljajo po pošti, večje pošiljatve pa po železnici kot **brzovozno blago**.

Vse pošiljatve sprejema **Gospodinja šola pri Uršulinkah v Ljubljani**.

S pošiljanjem naj se prične **10. septembra**.

Kdor ne more utrpeti voznine, oziroma poštnine, naj pošlje blago nefrankovano.

Dolžnost nas vseh je, da po svojih močeh priskočimo na pomoč našim

hrabrim vojakom, našim sinovom, bratom in možem!

V Ljubljani, 1. sept. 1914

Za odbor:

Franc Povše,

kom. svetnik, predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske, državni in deželni poslanec.

M. Humek,

deželni sadjarski učitelj.

Prvi mesec vojske z Rusi. — V boju proti 40 ruskim divizijam.

Prvi mesec boja z Rusijo, kakršnega svet še ni videl, strašne svetovne vojske, kateri so naši nasprotniki z groznim dvojnimi zavratnimi umori v Sarajevu napravili predigro in katero bo morebiti zgodovina imenovala **Franc Ferdinandovo svetovno vojsko** kot večni pečat sramote za provzročitelje, imamo za seboj. In kje so sedaj ponosni in drzni načrti državnikov v generalnih štabih entente, ki so brez pomisleka vrgli na tehtnico srečo svojih narodov in cele Evrope, da bi preprečili maščevanje prokletstva vrednega srbskega zločina 28. junija? Kje je ostal sunek v srce? Kje samogospodstvo Angležev na morju? Kje razrušenje habsburške monarhije po ruskim milijonskih armadah?

Kako se je vse drugače obrnilo, kakor so pričakovali naši sovražniki! Na Francoskem so doživeli Francozi in tudi Angleži poraz za porazom, in sedaj je ogroženo že glavno francosko mesto. Francoska vlada, ki je upala, da bodo njene čete prodrle v osrčje Nemčije in ji zadale smrten udarec, je morala bežati okoli 500 km proti španski meji. In Rusi? V treh bitkah niso bile ruske armade samo poražene, ampak skoro uničene: od generala Auffenberga pri Zamostju, od generala Dankla v bitkah pri Krasniku in od nemškega generala Hindenburga pri Ortelsburgu. Slučaji so tu izključeni, kajti ti težki porazi so se izvršili v krajih, ki so medseboj v velikanski razdalji, pod najrazličnejšimi pogoji bojevanja. Če je kaka armada v komaj dveh tednih trikrat poražena in mora utrpeti približno 15 armadnih zborov svoje prejšnje vojne moči, ki so bili deloma celo uničeni, bežati brez topov, in prepustiti cele čete vjetnikov nasprotniku, potem lahko rečemo, da se mora ruska vojna sposobnost in meč že precej nižje ceniti. Iz navedenega lahko sklepamo in zaupamo, da je tudi v Galiciji možno to, kar se je zgodilo med Bugom in Vislo, ter pri Ortelsburgu že trikrat. Auffenberg se za zmago pri Zamostju nima zahvaliti sreči ali slučaju, pač pa ženijskim vpadom, neupogljivi volji in hrabrosti naših vojakov. Zakaj ne bi ta neizčrpeljivi osebni kapital vrliga vojaka tudi v Galiciji prinesel bogatih obresti, zakaj ne bi ista nadarjenost tudi tu iztrgala zmago Rusom, kakor jo je med Vislo in Bugom? Dokler imamo take vojskovodje in tako vrle vojake, nas ne smejo vznemiriti in oplašiti trenutni dozdrevni ruski uspehi, ampak mirno lahko zaupamo, da bo končna zmaga naša.

Boji pri Lvovu.

Ozemlje pri Lvovu je namočeno s krvjo. V teku stoletij so se tu ponovno vršili veliki in za zahodno kulturo zelo

pomenljivi boji. Moč Turkov in Tatarov je bila pri Lvovu večkrat zlomljena.

Eden najznamenitejših in najodločilnejših bojev, ki so se vodili za posest Lvova, pa je bila velika tatarska bitka leta 1695. Kralj Jan III. Sobieski je vladal takrat na Poljskem in njegova krepka vlada je še enkrat pripomogla po notranjih strankarskih bojih razdejani državi do slave. Skupno z vojvodo Karlom Lotarinškim je kralj Jan Sobieski leta 1683. premagal Turke pri Dunaju in tako za večne čase združil svoje ime z zgodovino cesarskega Dunaja.

Leta 1695. je stalo poljsko kraljestvo pred težkimi časi. Turki veliki vezir je našantal Tataro, da so vpadli v vzhodno Galicijo. Kralj Sobieski je bil težko bolan, okolica Lvova skoro brez vojaštva. V mestu so prirejali bogatašijajne predpustne zabave, sredi teh zabav pa pride strašno poročilo, da so vdrle neštete tatarske tolpe v Galicijo in da prodirajo proti Lvovu. Vselje je hipoma minulo in Lvov se je pričel pripravljati na obrambo. Kraljevi vojskovodja Jablonski je hitro zbral vse konjenike in šel proti sovražniku. Vnel se je strašen boj. Tatarji so vdrli do Lvova in požgali predmestja. Končno se je sreča obrnila na stran Poljakov in Tatarji so se pričeli umikati. Na umikanju je bila cela tatarska vojska popolnoma uničena in le male čete so se rešile čez Dnjester.

In danes se vrše pri Lvovu zopet krvavi boji. Veliki ruski premoči se je posrečilo prodreti do črte Lvov — Mihołajev. Naši so dne 23. septembra Lvov izpraznili in zavzeli takoj ugodnejše pozicije zahodno od Lvova. Temu dejstvu se pripisuje velika strategična važnost, ker je Lvov odprto, neutrjeno mesto, ki ne nudi četam nikake zaščite. Naše čete so zapustile Lvov brez boja, kar dokazuje, da je sovražnik, utrujen po osemindnevnih bojih, prekinil svoje vojaške operacije. Lvov ni bil vzeti, ampak izpraznjen kakor pred kratkim Insternburg, kjer so tiste čete, ki so s tem postale svobodne, kmalu nato pripomogle do zmage v mazurskih močvirjih, kjer je bilo uničenih pet ruskih armadnih zborov. Prav tako moremo tudi mi pričakovati vesti o skorašnjih zmagah. Izpraznjenje Lvova za nas nikakor ni neugodno, ker bi v nasprotnem slučaju bile naše čete v Lvovu lahko obkoljene. Grupacija naših čet se vrši po zasnovanem načrtu, tako da se sovražnik ne bo mogel dolgo držati v Galiciji.

Iz vojnega poročevalskega stana se o tem poroča: Mirno lahko presojamo izpraznjenje Lvova, katero se je izvršilo vsled višjih strateških razlogov. Lvov je izpraznjen, ker je njegov polo-

žaj vojaško nepovoljen, tako da bi vsaki armadi, ki bi se nahajala v mestu, vsled navala od vseh strani, pretela nevarnost, da jo obkolijo. Zato so bili mednarodni vojaški oziri in pred temi morajo izginiti narodna čustva kakor tudi misel političnega prestiža. Po zasebnih obvestilih je razpoloženje zelo samozvestno, ker spada izpraznjenje v okvir operacij, ki jamčijo za končno zmago.

RUSI ZASEDLI OBRAMBNE JARKE V LVOVSKI OKOLICI.

Dunaj, 6. septembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Dne 3. septembra so zasedli Rusi izkopane obrambne järke v velikem okolišu okoli Lvova. Naše čete so se bile že umaknile, da obvarujejo odprto mesto pred obstreljevanjem in ker govore tudi operativni oziri za to, da se Lvov prepusti sovražniku brez boja. Bombardement je bil torej naperjen proti utrdbam, ki so bile brez obrambe.

LVOV.

Kakor je Varšava glavno mesto Ruske Poljske, tako je Lvov glavno mesto avstrijske Galicije. Varšava šteje 800.000, Lvov pa nekaj nad 200.000 prebivalcev, med katerimi je velik del judov. Mesto leži v kotlu, v dolini, ki se odpira proti severu. V mestu je nastanjen gališko namestništvo, nadalje poveljstvo 11. armadnega zbora. V Lvovu rezidirajo rimsko katoliški, grško katoliški in rumunski nadškof.

Sredmiescie, notranje mesto, tvori središče štirih predmestij, ki so: na severu Sredmiescieja Zolkiewski, na zahodu Krakowskie, na vzhodu Svyzakovskie in na jugu Halickie predmestje. Notranje mesto omejuje proti zahodu Waly gubernatorskie, zahodno pa Wali hetmanskie po hetmanu Jablonskem, ki je branil svoj čas mesto proti Turkom in mu je postavljen tudi spomenik.

Na glavnem trgu stoji sredi starih hiš in modernih monumentalnih vodnjakov mestna hiša, ki so jo zgradili pred sto leti. Iz 65 metrov visokega stolpa je lep razgled na mesto in okolico. Tudi z Unionskega griča, ki leži izven mesta in s Franc Jožefove gore se nudi lep razgled.

V Lvovu je veliko starih hiš in muzejev. V Kamenici Krolewski, zgrajeni leta 1850., kjer je Sobieski v svojih časih bival, je zdaj mestni muzej, severno zahodno od trga leži Dzieduszyckijev deželni muzej z zbirkami iz nekdanje kraljevine Poljske. Tudi obrtni muzej je vreden, da se ogleda. Staurpigijski muzej obsega zbirke rusinske cerkvene umetnosti. Tudi v cerkvah je veliko dragocenosti. V Krakovskem predmestju leži gališko deželno poslopje, ki ga je zgradil Hochberger. V zborovalnici se nahaja Matjkova zgodovinska slika.

V krakovskem predmestju leži tudi mestni park. V Osolinskijevem narodnem muzeju je nastanjena bogata knjižnica, ki obsega 300.000 tiskanih del, 4881 zvezkov rokopisov, redke bakroreze in denar, orožje in stare slike.

Ko je cesarica Marija Terezija zasedla Lvov, je storila vse, da je pod vladno zadnjih poljskih kraljev zelo namenarjeno mesto dvignila. Uredila je davke in leta 1773 je v Lvovu že apelacijsko sodišče poslovalo. Najpočasneje je napredovalo šolstvo. Sedanje mesto z vzornim vseučiliščem je dobilo šele leta 1875 prvo ljudsko šolo.

V VZHODNI GALICIJI MIRNO.

Vojni poročevalski stan, 6. septembra. (Brzobjavka našega vojnega poročevalca.) Včerajšnji dan na vzhodnem bojišču je potekel mirno. Prišlo je le do spopadov med polizvedovalnimi četami.

DANKLOVA ARMADA V HUDEM BOJU.

Armada Dankla je zopet v hudem boju. Na ostali fronti je po hudih bitkah minulih tednov primeroma mirno. Namestnik načelnika generalnega štaba: von Höfer, gen. major.

BOJI PRED LUBLINOM.

Dunaj, 6. septembra. Vojni poročevalec »Neue Freie Presse« brzobjavlja: Včeraj so se nadaljevali boji pri Lublinu za ruske utrdbе.

Rusi utrjeni.

Naša vzhodna armada se tudi nes na bojuje, ampak vporablja ta za retabliranje. — Rusi tudi včeraj danes niso nadaljevali z ofenzivo, kar znači, da so zelo utrjeni.

Način boja kozakov.

Kozaki se izogibajo vsakega napada in večjega boja. Prikažejo se le v

majhnih skupinah. Ko pride nasprotnik, se takoj obrnejo, izginejo za svojimi kritji in streljajo. Zato je naše poizvedovanje tako težavno.

RUSKA ARTILJERIJA PRI KOMAROVU.

Ruska artiljerija je pri Komarovu le zato tako dobro streljala, ker je to njeno strelišče in so ji vse distance natančno znane.

POLOŽAJ V ENEM DELU RUSKE POLJSKE.

Krakov, 4. septembra. »Nowa Reforma« priobčuje naslednje poročilo iz Jendrzejowa: Na vseh točkah, kjer so preje stale ruske mejne straže, plapolajo sedaj poljske in avstrijske zastave. V vseh krajih Ruske Poljske, ki jih je zasedla avstrijska armada, izborna poslujejo poljske oblasti, ki jih je postavila avstrijska vojaška oblast. Aprovizacija avstro-ogrsko armade se vrši v najlepšem redu. Kolikor dlje prodirajo naše čete v notranjost Ruske Poljske, toliko prijaznejše jih sprejema prebivalstvo. Vse preklinja kozško gospodarstvo in pripoveduje o grdihi činih, ki so jih vsepovsod izvršili kozaki, predno so pobegnili. Zlasti pristrčno sprejemajo Poljaki na Ruskem Poljskem poljske strelce, ki zlasti s svojim poznavanjem krajevnih in terenjskih razmer izredno veliko koristijo našim četam.

AVSTRIJSKI POŠTNI URADI NA RUSKEM POLJSKEM.

Krakov, 5. septembra. Včeraj sta bila izročena javnemu prometu avstrijska pošta in brzobjavna urada v Miechowu in Olkusu. Brzobjavni uradi v Fialowiczah, Skalmierczu, Brozowiczah, Kielcu in Pinzowu so se spremenili v poštne in brzobjavne urade in bodo izročeni prometu, kakor hitro dospó z Dunaja potrebni aparati in potrebščine.

POLOŽAJ V ČENSTOHOVU.

Krakov, 5. septembra. »Naprzód« poroča iz Čenstohova: Tu vlada popoln mir. Vojaško poveljstvo je v rokah podpolkovnika baron Sedlitz. Rusi in grško-pravoslavni so dobili povelje, da se tekom 24 ur zglašijo na vojaškem poveljstvu. V Čenstohovu se v prihodnjih dneh z dovoljenjem nemških vojaških oblasti odprli naborni urad za poljske legije. Ker so Rusi pred svojim odhodom pobrali in odnesli iz vseh bank ves kovani denar, vlada veliko pomanjkanje na gotovini, tako da je v prometu mnogo bonov. Več tovarn stoji.

VRHOVNI POVELJNIK POLJSKIH LEGIJ IN ZAPRISEGA LEGIJONARJEV.

Krakov, 5. septembra. Najvišji narodni odbor je poveril vrhovno poveljstvo nad poljskimi legijami generalmajorju Baczinskiemu. Včeraj se je v garnizijski cerkvi sv. Petra in Pavla vršila slavnostna služba božja, potem pa na prostem zaprisega legijonarjev. Po nagovoru načelnika poljskega kluba dr. Leo in generalmajorja Baczinskega je mestni župan Sagurski prečital prisežno besedilo, nakar so legijonarji prisegli.

GALIŠKI VOHUNI IN IZDAJALCI.

Roda Roda, vojni poročevalec »N. Fr. Presse«, brzobjavlja: Naše čete so opazile, da se na bojišču večkrat krave pojavijo. Kmalu na to, ko so se pokazale krave, je redno sledila toča ruskih šrapnelov, kar je vzbudilo pozornost, ker so naše težko vidne sive uniforme že postale popolnoma zemlji podobne. Rusofilskim kmetom so Rusi naročili, da naj označijo naše strelske čete, osobito tiste, ki so dobro krite, s čredami goveje živine. Ruski topničarji so nekaj časa pustili svojim zapunikom, da so se umaknili, nakar so obsipavali naše čete z dežjem krogelj. Kadar korakajo naše patrulje skozi ruske vasi, morajo zelo paziti na visoka drevesa, ker sedijo na njih gotovo kak opazovalec, ki daje Rusom znamenja. Seveda ga takoj naši ustrelje.

Rezervni četovodja Gott, ki leži ranjen v Penzingu, pripoveduje, da je bila v neki visoki hruski skrita ruska strojna puška. V grmu skrit Rus je z vrvo vodil streljanje strojne puške. Rusi so naši prijeli in vzeli strojno puško.

Neki častnik bosenskega pešpolka št. 2 tudi pripoveduje, kako da so ruski ogleduhi v Galiciji dajali z dimom in s kresovi znamenja sovražniku. Kozaki se boja na nož izogibajo, a iz zasede tem rajši napadajo in more tudi ranjence.

PRIJET RUSKI AVTOMOBIL PRI LVOVU.

Iz c. in kr. vojnega tiskovnega urada se 5. t. m. poroča: Neki ruski osebni avtomobil je danes prelomil črto naših prednjih straž pri Lvovu. Avstrijska ulanska patrulja je streljala in ga prisilila, da je ob-

teološki mladini, je sedaj izpremenjen v vojno bolnico. Imam pod pazduho sklad kalendarjev, knjig in časopisov in vstopim v drugem nadstropju v največjo sobo. »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« — »Na vekov vekel« zadoni cela dvorana odzdravljajoč. Prvi ranjenec, s katerim sem se spustil v razgovor, je bil mlad, krepak Slovák, zadet od krogle v nogo. Rana ni bila težka, celica se je dobro, a ranjenec je bil zelo dobre volje. »V kateri bitki so vas ranili?« — »Pri Krasniku; bila je tam grozna bitka. Krogle so padale kakor dež. Najbolj so nas zadevali in ranili šrapneli. Da me ni varovala božja milost, bil bi poginil, ker me je druga krogla zadela v srce. Toda...« Tu seže moj Slovák pod obleko in mi pokaže dve dosti debeli knjižici. »Prosim, pogledajte!« Prva knjižica, debel notes, je bil prestreljen skoz in skoz od krogle, druga knjižica je bila nabožna, v slovaškem jeziku, platnice in nekaj strani te knjižice tudi od krogle prebitih, sledeči listi so ostali celi. Očividno je že krogla izgubila moč in padla na tla. »Tema dvema knjižicama, ki sem ju nosil v žepu na prsih, dolgujem zdravje in življenje. Dal Bog, da ostanem skoro zopet iz postelje, da pohitim na bojno polje zoper Ruse. Druzi bolnik, ki sem se mu približal, odgovori na

vprišanje — »Od kod ste?« — »Od Rzeszowa«. — »Pa kje ste bili v vojski?« — »Nisem oženjen, gospod, fant sem, prosim, ne vikajte me!« — »Kje si se tedaj bil, dečko?« — »Pred Krasnikom!« — »Ali imaš mnogo Rusov na vesti, junače?« — »Koliko sem jih ranil ali ubil s strelom, ne vem, ali pri navalu z bajonetom sem ubil 4 Ruse.« — »Pa ni vendar greh ubijati?« pripomni mi šaljivo. — »O ne! Ako ne bi bil Rusov jaz potolkel, bi bili Rusi mene pobili, to pa vendar ne gre!« — »Od kod rane na roki?« — »To pa je bilo tako. Rus me hoče prebosti z bajonetom; zgrabim zanj in se ranim, polastim se puške in potolčem Rusa s kopitom njegove lastne puške.« — »Ali je bil kdo ubit zraven tebe?« — »Pač, naš major Pelčar. Pošten in dober mož je bil ta gospod. Srce mi je pokalo žalost, ko je umiral na polju z zmečkanimi nogami od šrapnela in nam govoril: »Bratje! Borite se za domovino, božji blagoslov z vami!« — »Ali pojdeš domov, ko ozdraviš?« — »O nikdar. Ze sem se zgasil zopet za vojsko, ker se dobro počutim; roka mi je že dobra; pobiti moram še tisoč Rusov! Imam pač doma očeta in mater, ki jokata za menoj, ali ko se povrnem in jima povem o vojski, se bosta veselila sina.« — »Bodi tedaj zdrav, hrabri dečko!«

stal. Ruski ženijski podpolkovnik, ki je sedel v avtomobilu, je bil mrtev, en stotnik in dva moža sta bila vjeta. Avto je bil pripeljan v naš glavni stan.

KAKO JE BIL RANJEN TRŽAŠKI BRIGADIR.

Kakor znano, je bil na severnem bojišču ranjen tržaški brigadir general, major pl. Hinke. Iz sanatorija Rdečega križa je pisal ranjeni general 28. m. nekemu svojemu prijatelju v Trst: »Predvčerajšnjim moj prvi boj. Moji ljudje izredno pridni. Imel sem smolo in sem dobil tri kroglice, po eno v vsako nogo in eno v desnico, tako da sem moral po tem prvem spopadu izpreči. Imel sem pa srečo in je ranjeno le me-so in ne kosti. Upam, da stojim v dveh ali najkasneje v treh tednih zopet v fronti.

RUSKI VOJNI VJETNIKI V BUDIMPEŠTI.

V Budimpešto so pripeljali (4. t. m.) 2400 ruskih vjetnikov, med njimi 600 vohunstva osumljenih kmetov.

RUSKI VJETNIKI V TEŠINU.

Tešín, 5. septembra. Sem so pripeljali 1500 pri Krasniku vjetih Rusov.

10.000 RUSKIH VJETNIKOV V ŠLEZIJU.

Vratislava, 4. septembra. Tu skozi so peljali nad 10.000 ruskih vjetnikov iz Vzhodne Prusije. Tu so imeli tudi kosilo. Ruski vjetniki so v svojih raztrganih uniformah in čevljih napravljali neugoden vtis. Jelnike spravijo na veliko vežbališče, kjer so zanje postavili barake.

POLOŽAJ V VARŠAVI. — FOMOR ŽIDOV.

Krakov, 4. septembra. Neki varšavski zobozdravnik, ki se mu je posrečilo priti čez mejo, pripoveduje: 23. m. m., ko sem odšel iz Varšave, je vladal ondi popoln mir. V poljskem gledališču so se vršile predstave. Vsa poročila o ustanovitvi protipruske poljske legije so neresnične. Iz ruskih vojaških krogov je bila sicer izšla taka iniciativa, toda za vstop v legijo se je oglasilo tako malo oseb, da se je morala cela misel opustiti. Razpokoženje za Avstro-Ogrsko je v Varšavi izredno prijazno. Začetkom avgusta so v Varšavi izbruhnili protizidovski nemiri,

Zemljevid avstrijsko-ruskega bojišča.

Pred odločitvijo.

(Izvirno pismo »Slovencu« iz vojnega poročevalskega stana.)

1. septembra.

Ko dobite to pismo v roke, bo morda odločitev že padla; danes pa še vsi z največjo napetostjo pričakujemo končno veljavnega izida največje bitke vseh časov. Pravzaprav ne gre za eno samo nepretrgano bojno in frontno črto, marveč za več delov, ki seveda niso brez vsake zveze med seboj; ta zveza je pa v gotovih okoliščinah lahko tako malenkostna, da en armadni poveljnik o drugem komaj kaj vé, ali dosega uspehe ali pa ga spremlja neuspeh. Zato je pravilnejše, če govorimo o bojnih skupinah, ki vse skupaj sestete lahko pomenjajo en odločilen uspeh ali neuspeh, o čemer so pa le na enem mestu natančno poučeni — namreč v armadnem poveljstvu oziroma šef generalnega štaba. Toda nedvomno se nahaja tudi ta v gotovih fazah boja na isti stopnji negotovosti kakor široko občinstvo. V enem oziru je seveda vrhovno vojni vodstvo na boljšem nego radovedno občinstvo: ono namreč vé, kaj hoče! Da pa svojih namer noben generalštabni načelnik ne bo predčasno izblebetal, je pač vsakomur jasno; tako obvestilo bi bilo sicer za občinstvo jako dobrodošlo in tudi vojaškim osebam bi ne bilo neprijetno; najprijetnejše bi pa bilo za — sovražnika! In temu kaj izdati, iz česar bi mogel izvajati le najmanjši sklep o nadaljnjih naših operacijah, to nikakor ne more soglašati z namerami armadnega vodstva in gotovo tudi ne z intencijami najradovednejšega občinstva.

ki so jih uprizorili Rusi. V praškem predmestju je bilo več judov umorjenih in mnogo judovskih trgovin oplenjenih. Izgredi so pa trajali le nekaj dni in se končno razbili ob zdravem mišljenju poljskega prebivalstva, ki se izgredov ni niti oddaleč udeležilo. Resnejši so bili protizidovski izgredi v Skierniewicah in Biali. V Skierniewicah, kjer je kakih 5000 prebivalcev, so ruski vojaki poklali nad 100 judov.

DVA ČEŠKA KNEZA NA BOJIŠČU OBOLELA.

Iz Prage se 5. t. m. poroča: Knez Karel Schwarzenberg, sedanjí načelnik Schwarzenbergove rodbine veje Worlik, ki je stal kot ulanski poročnik na južnem bojišču, je na disenteriji zelo nevarno obolel. Princ Leopold Lobkowitz, sin češkega višjega deželnega maršala princa Ferdinanda Lobkowitz, ki je kot podpolkovnik na južnem bojišču, je kot kadet že dni padel s konja in je na spodnjem delu života nevarno ranjen.

NAD RUSI SE HOČE MAŠČEVATI.

V Gradcu se je priglasil kot prostovoljec neki 60letni mož, ki so ga uvrstili med črnovojnike. Pred nekaj dnevi je njegov sin padel na severnem bojišču. Zato se hoče maščevati.

NACRTI RUSIJE. — BESNO SOVRŠTVO PROTI AVSTRIJI.

Sofija. »Utro« priobčuje članek voditelja ruskih nacionalcev, Savenka, v listu »Kiewljaninu«, v katerem Savenko priobčuje neko izjavo pokojnega ruskega poslanika v Belgradu, Hartwiga, o ruski balkanski politiki. Hartwig je izjavil: »Bulgarofilstvo v ruski družbi je škodljiva sentimentalnost. Močna Bulgarija bi bila neizprosna sovražnica Rusije in bi se gotovo zvezala z Avstro-Ogrsko. Nasprotno si pa ruski in srbski interesi nikjer ne nasprotujejo. Zato je Srbija naravni zaveznik Rusije, ker močna Srbija bo neizprosna sovražnica Avstro-Ogrske. Tako kot gre pot Rusije do morskih očin le preko Avstro-Ogrske, tako je kot ovira na poti Avstro-Ogrski ideja Velike Srbije.« Savenko pristavlja: »Ta zapuščina Hartwigova bo dalje živela, ker vsebuje življenski pogoj Rusije.« »Utro« pa dostavlja: »Ta odkritosrčnost o sedanjí politiki Rusije je razveseljiva. Ako bi Bulgarija sedaj sledila Rusiji, bi postala žrtev bulgarske politike.«

tukaj tudi manjše čete uspešno upirati močnejšemu sovražniku. Teren v vzhodni Galiciji je vrhu tega v smeri proti Podolju in Volhinju dokaj nagnjen, kar je tudi ugodno za nas.

Dalje ni dvoma, da je mnogo častnikov in višjih poveljnikov, katerim je današnje bojno polje tako znano kakor lasten žep. Koliko je to vredno zlasti za poizvedovanje, leži na dlani. Sicer ni prijetno slišati, da je sovražnik prodrl v naše ozemlje, in prebivalstvu se v zasedenih krajih gotovo ne godi baš najboljšje; toda to neugodnost odtehtajo prvič zgoraj navedene ugodnosti, drugič ni treba letati za Rusi v steno, tretjič pa tudi naše čete stoje na sovražnikovem ozemlju preko Krasnika proti vzhodu ter prodirajo naprej, kar nasprotnik o sebi ne more trditi.

Iz navedenega bi se lahko sklepalo, da se morda nameravajo združiti nemške in avstrijske čete? Tudi to je seveda samo kombinacija; kakor je kombinacija trditve,

Na poti v Pariz Nemci zopet vzeli dve francoski utrdbi. — Maubeuge gori. — Nemški cesar nauzočen pri napadih na Nancy. — Nemci obstreljujejo Termonde.

S francoskega bojišča danes ni posebnih poročil. Nemci napredujejo na celi črti, obstreljujejo francoske trdnjave, ki jim padajo druga za drugo v roke. V Parizu, pred katerim so se že pojavile kavalerijske patrulje, nadaljujejo z utrjevanjem. Za obrambo mesta so sestavili posebno armado, ki se uradno imenuje »pariška armada«.

NEMCI VZELI DVE UTRDBI PRI MAUBEUGE. — MAUBEUGE GORI. — CESAR VILJEM PRI NAPADIH NA UTRDBE NANCY-JA.

Berlin, 6. sept. (Kor. urad.) Veliki generalni štab obvešča: Cesar Viljem je bil včeraj navzoč pri napadalnih bojih na utrdbe Nancyja. Pri Maubeugeju sta padla dva forta in postojanke, ki so ju vezale. Artiljerijski ogenj se je mogel že na mesto obrniti. Mesto na raznih krajih gori. Iz papirjev, ki so prišli v naše roke, se razvidi, da je nasokot armad Klucka in Bülowa severno od reke Maas sovražnika popolnoma presenetil. Še 17. avgusta so namreč sodili da se tam le nemška kavalerija nahaja. Kavalerija tega krila pod vodstvom generala Marwitzja torej kretanje armade zorno zakriva.

ANGLEŠKO POROČILO O POLOŽAJU. — NEMCI OBSTRELJUJEJO TERMONDE.

London čez Berlin, 6. sept. (Kor. urad.) Tiskovni urad je včeraj ob 11³⁴ ponoči objavil sledeče poročilo generala Frencha: Položaj na bojišču se ni bistveno izpremenil. Zavezniki še drže svoje postojanke. Obstojne znaki, da se gibanje Nemcev razvija proti vzhodu in proti jugo vzhodu. Iz Ostende se poroča, da obstreljujejo Nemci Termonde (belgijska trdnjava zahodno od Mechelna in jugozahodno od Antwerpna).

FRANCOSKO POROČILO O POLOŽAJU.

Pariz, 6. sept. (Kor. urad.) Uradno poročilo 5. t. m. v Parizu izjavi: Armadi, ki si stojita nasproti, se premikata, ne da bi bil danes sovražnik napravil kak sunek proti različnim našim postojankam. Nemški letalci so danes kakor včeraj opustili, da bi letali čez Pariz.

PARIZ SE PRIPRAVLJA ZA OBRAMBO.

Pariz, 6. sept. (Kor. urad.) Mesto nadaljuje priprave za obrambo. Boulonski gozdček je deloma posekan. Pota, ki vodijo v Pariz, so deloma zabarikadirani. Število došlih prostovoljcev je veliko.

NEMŠKI AVIATIKI NAD PARIZOM.

Berlin. »Berliner Tageblatt« poroča iz Turina: Tukajšnji časopisi imajo telefonska poročila od svojih pariških dopisnikov, ki opisujejo vtis, ki so ga napravili nemški zrakoplovi nad Parizom. Poročila pravijo: Danes so zopet, kot pred dvema dnevoma, ravno isti čas — ob 7. uri zvečer — ko je na boulevardih najbolj živahno, letala dva nemška zrakoplova nad Parizom. Nemški zrakoplov, ki je imel nalogo, da pregleda zunanje pariške trdnjave, je letel, da se izogne streljanju, 1500 m visoko, potem se je pa spustil v višino 500 metrov. Iz zrakoplova je bilo vrženo 11 bomb, ki so napravile majhno škodo. Tri bombe so padle v električno centralo. Ena od njih, ki je bila namenjena francoski državni banki, je padla v Rue Vivienne in je napravila samo malo škode. Do panike ni prišlo nikjer. Straža, ki je stala pred državno francosko banko, je streljala na

da se nameravajo Rusi izriniti iz njihovega trdnjavskega četverokota in poriniti v Podolje. Dogodki sami najbrže ne bodo dolgo izostali in mogoče je, da bodo vso našo kombinacijsko nadarjenost neusmiljeno postavili na laž. Prepustimo torej raje ta posel »Konradu«, katerega se najbolj tiče.

Da v ruski armadi korupcijski duh še ni izumrl, nam pripoveduje neki vrnivši se nadporočnik (ime in polk »neznana«!): Granate so z gramozom napolnjene! To pač ne bo splošno vpeljano, a v čim večjem obsegu je, tembolje za nas! Ruska korupcija in nemoralnost sta naša neprosto-voljna zavezništva, ki ju ne smemo podcenjevati. In mi nevhvaležniki smo toliko čeznja zabavljali!

Begunci, ki prihajajo semkaj iz vzhodne Galicije, pripovedujejo, da pravoslavno prebivalstvo, da bi bilo varno pred plenjenjem, na mnogih krajih postavlja na okna sv. podobe.

zrakoplovce, ali brez uspeha. Tudi v druge ulice v bližino borze so padle bombe, ravnotako tudi na streho severnega kolodvora. Najhujše so delovale bombe v bližini kolodvora St. Lazare. Tamkaj so bile ubite štiri osebe, več pa ranjenih. V Rue Du Mail je padla ena bomba, toda ni eksplozirala. Neki aviatik je vržl iz zrakoplova vrečo z nemško zastavo in napisom: »Gozdovi v Pompeji gore! Na svidenje pojutrajšnjem v Parizu!« Zaradi tega so ustanovili poseben aviatični oddelek, ki ima namen preprečiti vsako nadaljnje prodiranje nemških zrakoplovov nad Pariz.

NEMŠKI ZRAKOPLOVCI OBSTRELJAVANI Z EIFFELOVEGA STOLPA.

»Corriere d'Italia« poroča iz Pariza 2. t. m.: 1. t. m. je priletel nad Pariz neki nemški letalec. Vržel je več bomb. Prva se je razpočila pri palači Credit Lyonnais, kjer je razrušila balkon, druga je padla nedaleč od narodne knjižnice, tretja je dve osebi ranila, četrta ni povzročila nobene škode. Nemški letalec je nato letel proti Eiffelovemu stolpu, s katerega sta streljali nanj dve strojni puški, ki ga pa nista zadeli. Velika množica je divje kričaje zasledovala boj. Končno je nemški aviatik odletel, zasledoval ga je nek francoski aeroplan. Istočasno je letel nad Parizom v veliki višini še nek drugi nemški aeroplan.

FRANCOSKA VLADA V BORDEAUXU SE POSVETUJE.

Bordeaux via Rim, 7. septembra. (Koresp. urad.) Agence Havas poroča: Ministrski svet se je pečal s poročili prefektov, ki poročajo, da je prebivalstvo mirno in da vlada med njim in oblastjo lep sporazum. Ministrski svet se je pečal nato s preskrbo živeža civilnega prebivalstva.

NOVO ŽIVLJENJE V BORDEAUXU.

Bordeaux via Rim, 7. septembra. (Kor. urad.) V mestu vlada, odkar je prišla sem vlada, republika in mnogo poslancev, živahno življenje. Poincare stanuje v palači prefektore, ministrski predsednik Viviani ložira v mestni hiši, vojni minister Millerand v hiši kornega poveljstva, minister mornarice Augagner v sanitetni šoli vojne mornarice.

AMERIŠKI POSLANIK V PARIZU.

Amsterdam, 5. septembra. »Telegraf« poroča iz Londona: Ameriški poslanik ostane v Parizu, da bo skrbel za varstvo državljanov vojujočih se držav.

FRANCOSKO ZRAČNO BRODOVJE ODPOVEDALO.

Nizozemsko časopisje poroča: Dejstvo, da je francosko zračno brodogradništvo odpovedalo, dasi so mu Francozi tako zaupali, kar zdaj konsternuje na Francoze učinkuje.

POINCARE SE BOJI ZA SVOJE ŽIVLJENJE.

Predsednik Poincare se je obdal v Bordeauxu z močno telesno stražo, ker živi v stalnem strahu pred atentati.

NA FRANCOSKEM VRE TUDI NA DEZELI.

Ne samo v Parizu, marveč tudi v drugih francoskih mestih vre. V Lyonu so bili že javni nemiri.

FRANCOSKI POSLANEC PADEL PRI LUNEVILLU.

V bitki pri Lunevillu je padel tudi francoski poslanec Pierre Gujon, po poklicu odvetnik.

PARIZ PODEDOVAL 100 MILIJONOV VREDNE SLIKE.

Bogati ruski baron Schlichting je volil galeriji v Louvru slike, ki so vredne do 100.000.000 frankov.

CESARJEVIČ VILJEM POSTAL GENERALNI POROČNIK.

Nemški cesarjevič Viljem, ki je bil dozdaj polkovnik, je bil nedavno povišan za generalnega poročnika.

SANJE TURKOSOV.

»Echo de Paris« slavi osobito hrabrost afrikanških čet, ki sanjajo o tem, da vjamejo nemškega cesarja.

NEMŠKA CESARICA.

Berolin. Nemška cesarica se je odpeljala v Gdansk (Danzig).

NEMŠKI CESAR UŠEL NAPADU.

»Giornale d'Italia« poroča iz Bazla, da je neki francoski aviatik metal bombe na neki vlak; mislil je, da se vozi v njem

Rama ob rami.

»Kölnische Zeitung« spada med glavna glasila nemškega imperializma. Prejšnje čase je stalo vedno ob strani tistih, ki so se v Nemčiji in v Avstriji borili proti Slovanom. Slovane v monarhiji je timbolj presenetilo, ker je velenemško glasilo izpregovorilo mirno besedo, ki je že zdavnaj zrela in ki bi jo bili morali pravzaprav avstrijski nemški krogi. List opozarja, da stoje najboljši med Slovani ramo ob rami z Nemčijo. To se v Nemčiji ne sme pozabiti. V Nemčiji se je odtujitev med Nemci in Slovani zelo občutila, a še večje nasprotstvo vlada med plemeni v Avstriji. Kakor mora skupno prelita kri oprati zmote preteklosti, ravno tako se morajo Nemci spominjati v bodočnosti sedanjih usodnih ur in skrbeti za to, da se sklene med njimi in Slovani zaupljiva srčna zveza, ki mora postati tako trdna, da lahko nasprotuje vsem marnjam usode. Tako piše vodilno poresko glasilo; še enkrat naglašamo, da bi bilo bolje, če bi se bile te besede izpregovorile v Avstriji sami, pred vsem na Dunaju, v glavnem nemškem mestu države. Silna vojna se je šele pričela. Četudi slavni začetek na vzhodu in na zahodu vse dobro obeta, izhod vojske je človeškim očem še vedno odmaknjen v nevidljivo daljavo. Velik in po svojem načinu neprecenljiv uspeh seje pa že dejansko dosegel, ki ga ne more nobena izprememba usode več omajati. Strašno resne ure smo že preživeli; ure, ki so naučile ne samo ljudi, marveč tudi cele narode zopet moliti, ure, ki so zagrabile vest človeštva in ki so nam napake in ničnosti našega včerajšnjega vsakdanjega življenja živo svedočile. Pokazale so nam tudi ničevnost nesrečnega narodnega spora, ki je še včeraj napolnjevalo vse naše politično življenje. Kakšna primera, če vidimo na eni strani, kako so se narodi v Avstriji mesarili, na drugi strani pa prelepo sliko združenih slovenskih narodov pod plapoljočo vojno zastavo. Z branikov, na katerih blešketa proti sovražniku naperjeno orožje zveze avstrijskih narodov, mora doleteti v žalostne nižave narodnega spora klic: Orožje doli! s tako silo, da se ne sme odkloniti. Zelo bi bilo želeli, da bi se zdaj našli med Slovani in Nemci možje, ki bi pričeli delo in pripravljali pota bodočnosti. Če kdaj, je zdaj dana pot, da odpravimo vse zmote in da pometemo vse predsodke, ki jih je ura usode na drugem polju skup dovedla in spojila v najtesnejšo zvestobo in prijateljstvo.

Med Angleži in Nemci.**SKUPNA USODA ANGLEŠKE IN FRANCOSKE ARMAD.**

London, 7. septembra. (Kor. urad.) Angleški list »Morning Post« pravi, da mora angleška armada deliti srečno ali pa nesrečno usodo francoske armade. Delitev obeh moči bi bila nevarna.

NEMŠKO BRODOVJE ZAPLENIL O ANGLEŠKE RIBIŠKE LADJE?

London, (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča, da je nemško brodogradništvo obstoječe iz dveh krčaric in 4 torpedovk v Severnem morju zaplenilo 15 angleških ribiških ladij z ribjim plenom. Ribiči da so nemški ujetniki.

ANGLEŽI POSTAJAJO PAMETNEJŠI.

London, 7. avg. »Daily Mail« priobčuje situacijsko poročilo iz Bruslja, v katerem hvali postopanje Nemcev, češ, da vse takoj plačajo z denarjem, hvali čudovito hitrost nemških čet in natančno orijentacijo Nemcev, za katero ima zaslug generalni štab po urnem poizvedovanju na suhem in v zraku. Francoski generalni štab je podcenil

nemški cesar, ki se je pa nekaj ur prej z avtomobilom odpeljal v glavni stan.

BELGIJSKI VAGONI V JUŽNI FRANCJI.

Kolin, 5. septembra. Kakor se poroča iz Pariza, se nahaja na progah v južni Franciji 500 belgijskih lokomotiv in 10.000 belgijskih vagonov.

CARJEVE SANJE.

Čez Kodanj se poroča, da se je slavil s carjevim dovoljenjem narodni zastavni dan, ki je vršel 50.000 rubljev. Car je to vsoto določil, da jo dobi tisti vojak, ki pride prvi v Berlin.

3000 PROSTOVOLJNIH LETALCEV.

Berolin, 4. septembra. Državni mornariški urad je izdal oklic za ustanovitev prostovoljnega letalnega zbora nemške mornarice. Oglasilo se je nad 3000 prostovoljcev, ki jih niso mogli vseh sprejeti.

moč nemškega prodiranja. Nemci so po novih bojih postali še bolj junaški.

»VSI IZSTOPITI!«

Nemški generalni polkovnik pl. Bülow je ujel cel angleški bataljon na sledeči način: Bataljon so poslali po železnici v bojno črto. Ko je dospel na namembno postajo, je bila ta že od Nemcev zasedena. Vlak so Nemci obkolili in Angleže sprejeli z besedami: »Vsi izstopiti, ves bataljon je aretiran.«

ANGLEŠKI PROSTOVOLJCI.

V Londonu se bahajo, da je na potu v Evropo 40.000 izvežbanih vojakov iz Kanade, Avstralije in iz Južne Afrike. Angleški učenci latinskih šol in drugi dijaki tvorijo pet bataljonov prostovoljcev. Ulsterski prostovoljci so vstopili v angleško armado.

TIPKARICE ANGLEŠKEGA VOJNEGA MINISTRSTVA VOJNE VJETNICE.

Nizozemski list »Panorama« poroča iz Londona: Posebne vrste »vojnih vjetnikov« tvorijo zdaj tipkarice angleškega vojnega ministrstva. Ker morajo na pisalnih strojih pisati tajna povelja, so mlade dame kar v vojnem ministrstvu internirale. Stanujejo v čednih sobah, hrana je izborna, a ministrstva ne smejo zapustiti.

NEMŠKI POSLANCI ZA NEMŠKO MORNARICO.

Berolin, 7. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Voditelji strank v parlamentu so sklenili: vse izgube nemške mornarice se morajo takoj nadomestiti. Življenska doba ladij se zmanjša od 20 na 15 let.

ZAPLENJENA NEMŠKA POŠTA IN POTNIKI.

Frankfurt am Main, 7. septembra. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča: Na parniku Potsdam, linije Nizozemska—Amerika so Angleži na potu v Rotterdam zaplenili nemško pošto in potnike zaprli.

ANGLEŠKA ARMADA V FRANCJI.

Angleška armada v Franciji šteje 160.000 mož pešcev in 5000 jezdecev.

ANGLEŽI SE BOJE.

London. (Koresp. urad.) Admiraliteta naznanja, da se vsa znamenja pri plovbi ob vzhodnem angleškem in škotskem obrežju podnevu in ponoči, ne da bi se prej naznanilo, lahko odstranijo.

ANGLEŽI SO IZGUBILI 10.000 MOŽ.

Frankobrod. Iz Amsterdamu se poroča: Angleži, ki so začetkoma trdili, da so izgubili 4000 mož, sedaj uradno priznavajo, da so izgubili 10.000 mož.

ZVITI ANGLEŽI.

Berolin, 7. septembra. (Kor. urad.) »Berliner Rundschau« piše: Na način, kakor se Angleži vojskujejo, meče sumljivo luč armadni ukaz, ki se je našel pri Angležih v vojnem taboru pri S. Quientinu. Armadno povelje pravi, naj angleške čete bele zastave dvignejo, puste nemške čete blizu do utrjenih pozicij, nato naj pa nanje streljajo.

ANGLEŽE SKRBI, KER NISO S ČRNEGA MORJA ŽITO PRIPELJALI.

V Londonu so v velikih skrbih, ker ne morejo parniki, naloženi z žitom, odpluti s Črnega morja.

NEMIRI V EGIPTU.

»Lloyd« poroča, da so egipčanski vstaji podrli železniško progo, ki vodi iz Aleksandrije v Kairo. V notranjem Egiptu je vstaja proti Angležem. Egipčani bojkotirajo angleško blago.

NEVTRALNOST ŠVEDSKE.

»Daily News« izjavlja zadovoljstvo, ker hoče ostati švedska nevtralna.

ŠVEDSKA POSPEŠUJE SVOJE VOJNE PRIPRAVE.

»Dagen« poroča: Švedska je glede na napet mednarodni položaj sklenila, da izvede takoj preosnovo armade,

kakor hitro se sklene novo milijonsko posojilo. Prvotno so nameravali preosnovo izvesti šele jeseni leta 1915. Pri Tornei ob finski meji je več tisoč obrambni dolžnosti podvrženih Fincev prestopilo z ruskega na švedsko ozemlje.

Oklic japonskega Mikada.

Japonsko poslanstvo v Berlinu razširja sledeči oklic japonskega mikada: »Nemčiji napovedujemo vojsko, ukazujemo svoji armadi in svoji mornarici, da prične z vsilo sovražnosti proti tej državi in ukazujemo vsem oblastem, da naj jima po svoji dolžnosti pomagajo. Naš narodni smoter ostaja v mejah mednarodnega prava. Odkar je izbruhnila sedanja vojska v Evropi, ki jo s skrbjo zasledujemo, smo upali, da zagotovimo mir na Daljnem Vzhodu tako, da se striktno držimo nevtralnosti, a postopanje Nemčije je našega zaveznika, Anglijo, končno prisililo, da je otvoril proti tej državi sovražnosti. Nemčija podvzema v Kiaučau vojaške priprave, njene vojne ladje križarijo po morjih vzhodne Azije in ogrožujejo našo trgovino z našimi zavezniki. Mir na Daljnem Vzhodu je zato v nevarnosti, naša in angleška vlada sta zato po obširnih in odkritosrčnih obvestilih sklenili, da so potrebne odredbe v varstvo splošnih koristi po določilih pogodb, ki med nami obstojajo. Ker smo želeli, da z mirnimi sredstvi dosežemo svoj smoter, smo nemški vladi odkritosrčno svetovali; a do zadnjega dneva, ki ga je naša vlada za odgovor določila, nismo dobili nobenega odgovora, da bi se bil naš svet sprejel. Globoko obžalovaje smo, kakor smo goreče vdani miru, bili prisiljeni, da smo napovedali vojsko, dasi smo šele vlado nastopili in dasi smo še v žalosti za svojo mater. Odkrito želimo, da lojalnost in hrabrost naših podanikov kmalu zopet obnovita mir in povečata slavo države.«

Laški kralj sprejel laške ministre.

Rim, 7. septembra. (Kor. urad.) »Giornale d'Italia« poroča, da je laški kralj včeraj dopoldne sprejel ministre, da podpiše nekaj dekretov. Kralj se je še nekoliko slabo počutil, ker se je pri ježi na sprejehu poškodoval nekoliko nogo, bo pa v nekaterih dneh zopet popolnoma zdrav.

Balkan.**POGAJANJA MED GRKI IN TURKI V BUKAREŠTU.**

Carigrad, 7. septembra. (Koresp. urad.) Po informacijah od strani diplomatičnih zastopnikov so dospela pogajanja med grškimi in turškimi zastopniki do sledeče točke. Grška je predlagala: Otoka Chios in Mitilene naj dobijo avtonomijo pod sultanovo suvereniteto. Na čelu avtonomije naj bo grški kralj Jurij. Turki so pa stavili sledeči predlog: avtonomno provinco naj tvorijo otoki: Chios, Mytilene, Lemnos in Samos. Carinski dohodki pripadajo Turčiji. Grki so nato izjavili, da pošljejo po potrebne instrukcije v Atene.

VOJAKI IZ ALGERIJE V CARIGRADU.

Carigrad, 7. septembra. (Koresp. urad.) List »Tanin« piše, da bo Nemčija poslala vjete francoske vojake, alžirske mohamedance, nazaj v Carigrad k turški vojski. Vojaki so se izrazili, da so se vojskovali proti nemškim četam samo prisiljeni. Nemška vlada jim bo preskrbela tudi denar za na pot.

Mazurska močvirja in jezera.

O deželi, v kateri je izvojevala nemška armada svoje velike zmage nad Rusi, piše tajni svetnik prof. dr. Jenzsch v »Vossische Zeitung«:

30.000 Rusov vjetih! Vrženi so v mazurska močvirja. Oddahnili smo se; težka mora se nam je odvalila vsem. Mi vzhodno Prusko in njeno pridno, marljivo, možato ljudstvo ljubimo. Kdor še ni bil nikdar tam, misli morebiti, da zavzemajo močvirja in jezera največji del dežele. Temu ni tako. Močvirja ne pokrivajo niti dvajsetine Vzhodne Pruske, manj so obsežna kakor na Pomorjanskem, Brandenburgskem in Poznanskem. Je nekaj zelo velikih močvirij in jezer, ki onemogočujejo prehod, a se lahko opazijo in se lahko na vsakem zemljevidu vidi, kje leže. Poleg teh je pa veliko malih jezer in kaluž, nekatere so komaj tako velike kakor kaka soba. Ravno tako je z močvirji, ki so nastala iz popešenelih jezer. Močvirja so marsikje že v travnike izpremenjena. Brezskrbno korakaš po njih, a nemudoma se pogreznesh v

blato. Če se voziš, se sicer ruša vpogiba, a na kakem kraju konji obtiče. Le težavno serešijo. Večkrat sem že sam deloma peš ali z vozom zašel v tako nevarnost, pa tudi drugim v taki nevarnosti pomagal. To se pripeti podnevi in v mirnih časih. Ponoči postaja nevarnost še večja; hoditi se mora in voziti po cestah, ki delajo velike ovinke. Na Mazurskem pokrivajo močvirja približno desetino dežele. Grbast svet mu pravijo Mazurci. Ne da bi višina presegla 200 do 300 metrov, se vrste zemeljski vali eden za drugim. Sosedna jezera in močvirja so mnogokrat zvezana z globokimi jarki. Tako izgleda tudi okolica Gilgenburga, Hohensteina, Ortelsburga in sosednje pokrajine.

Dohod dveh vlakov z ranjenci v Ljubljano.

Za včeraj dopoldne naznanjeni vlak z ranjenci s severnega bojišča se je pripeljal v Ljubljano šele okoli tri četrti na 7. uro zvečer. Ves kolodvor je bil obdan z močnim vojaškim kordonom, preko katerega občinstvo ni smelo. Na peronu je čakal vlak deželni predsednik baron Schwarz z raznimi dostojanstveniki, več občinskih svetnikov, osobe »Rdečega križa« z zdravniki, ljubljansko reševalno društvo z načelnikom Turkom, dolga vrsta avtomobilov in voz za prevažanje ranjencev itd. Ko je občinstvo pred kolodvorom začutilo, da prihaja vlak z ranjenci na kolodvor, je pričelo mahati z robci. Mnogi na peronu so se ob dohodu vlaka nemo odkrili. Bil je tih, nem pozdrav, v ozadju pa so se rdečile kamniške planine, kakor bi hotele pozdravljati svoje sinove. Dolg vlak, okoli 50 voz, je prisopil na kolodvor. Tudi, ko se je vlak ustavil, je bilo v vlaku vse tiho. Še nedavno smo bili navajeni gledati vlake vse okrašene s cvetjem, polne vrskajočih naših fantov. Tam iz nekega voza začujemo par »Živio«-klicev. Ljubljani sinovi naše zemlje so tu! Hitro k njim. »Koliko vas je?« — »S tem vlakom nas je prišlo le kakih pet, ostali še pridejo, naših ranjencev so oddali mnogo po gališki progi, dalje na Dunaju, v Gradcu in drugod.« Iz Szolnoka na Ogrskem smo dobili danes poročilo, da ondi leži v bolnici 100 slovenskih ranjencev, odgovarjamo. Neki železničar pojasnjuje: »Vlaki z ranjenci imajo zato tako velike zamude, ker na večjih postajah dolgo traja, da ranjence preneso u vozov.«

Nato pa prično fantje pripovedovati: Pravega poguma Rus nima, a utrjeni so bili dobro. Stali so v izkopanih jarkih, nad jarki so imeli deske in streljali in streljali, češ, enkrat bo že zadelo. Kadar smo pa naskočili, takrat so pa izgubili pogum. Bežali so ali pa dvigali roke kvišku. Če bi ne bilo njihovih topov. Pa kozaki! Tega nismo prej vedeli. Mnogi imajo na konjih pritrjene male topovčke; prijaše skupina kozakov in vrti na konjih te topovčke, pa učinkujejo kakor strojne puške.«

Tako se razpleta pogovor naprej. Drugi Slovenec, korporal 17. pešpolka Alojzij Prek z Dobrove, ki je ranjen na nogi — pripoveduje: Oh, naš »na nož!« Preko tega ni. Le škoda, da nismov imeli več prilike. Pa bomo šli še enkrat nanje, komaj čakam, da jih bomo dali na bajonet. Boli me noga, vesel sem pa, da sem zopet na domačih tleh — mislil sem, da več ne vidim domacije — pa da bi le kmalu šel nazaj na Rusa. — Sedaj se bodete odpotčili, vas bodo prepeljali takoj v mesto, smo mu rekli. — »Ja, menda k Elefontu.« — Vsi se pristrčno nasmejemo. Naši fantje niso izgubili poguma, pa tudi ne humorja. Seznanimo se hitro še z nekaterimi drugimi in jim, rodnim bratom, stisnemo roke. Tu je vojak 17. pešpolka Jernej Keržič iz Rakitne. Ranjen je v stegno. Tam nas ogovori Slovenec, vojak 97. pešpolka, FINDERLE iz Sluma v Istri, pozdravimo še nekaj Slovencev, vojakov 7. lovskega bataljona. Samozavestno se glase besede naših fantov: »Nazaj nismo hoteli!«

Iz vseh drugih vozov pa čujemo samo češčino, nemščino, deloma tudi mažarščino. Tu so ranjenci 11. dom. polka (Jičin), pešpolkov 18. (Kraljevi Gradec), 36. (Mlada Boleslava), 92. (Komotov), 98. (Visoko Myto), 88. (Beraun, nastanjen v Budjejevicah), tudi nekaj Hrvatov 3. lovskega bataljona. Med njimi mnogo Auffenbergovih junakov. Eden nam kaže ruske kroglice, drugi ponosno kažejo čepice, vzete ruskim kozakom polka št. 66. Neki ranjenec leži ob odprtem vozu, ves zavrt v ruski vojaški plašč, na katerem je naša številka ruskega polka 152. Ta posebno ponosno pripoveduje. Plašč je barve, kakor zemlja. To povzroča, da se ruske vojake zapazi šele, ko stoje že skoro tik pred sovražnikom. Vprašamo ga, kako se počuti v plašču. Odgovori: »Plašč ni fin in lep, a je nekoliko toplejši kot so naši plašči. Hudo smo že trpeli, pa veselje me, da nismo delali zaman. Štiri dni smo bili neprestano v ognju, več ur smo stali v vodi. Par dni smo jedli surovo sočivje na poljih, pa bili smo kljub temu navdušeni. Na potih leži visok

pesek, droben kot pepel, v katerega se udira človek, kaj šele vozovi. To je povzročilo, da je tren večših prišel nekoliko pozneje za nami. Plašč sem dobil v boju, kjer je stalo 100 naših v boju proti 800 Rusom. Pa so se nam morali umakniti. Dalje pripovedujejo češki ranjenci, da so imeli Rusi 30.000 mrtvih, da je stalo osem ruskih zborov proti trem našim. Nekateri pripovedujejo, da so nekateri ranjenci dobili Rusi. Dočim eni pravijo, da so z ranjenci Rusi lepo ravnali, drugi zopet govorijo obratno. Kakor so pač naleteli na različne ljudi. Ko so naši z nekega kraja prepodili Ruse, so Rusi samo nekaj lahko ranjenih vzeli seboj, naši nekoliko težje ranjeni so pa vsi prišli nazaj k svojim. Pripovedujejo, da se nekateri vozijo že od nedelje, nekateri od ponedeljka.

Pod lesenimi barakami so bili nato lažje ranjeni pogoščeni z vročo juho in kruhom, nekateri težje ranjeni so dobili par kozarcev konjaka. Med pogostitvijo smo opazili molččega, inteligentnega mladega moža. Tiho, sanjavo je zrl pred se in s hvalečnim pogledom se zahvaljeval za podarjene stvari. Bil je oblečen v ruski plašč. »Kje je pa ta oplenil plašč?« »To je vjet, ranjen Rus, doma iz Kavkaza,« glasilo se je pojasnilo. Še parkrat smo ga pogledali. Naši vojaki so mu drobili kruh v juho.

Ognjegasci hitro, točno delajo. Vidi se, da so to možje, ki so navajeni dela, ki znajo kaj prijeti in sicer prav prijeti. Vsak mož je na svojem mestu, noben odveč. Za tako službo je treba ljudi iz ljudstva. Težje in lahko ranjeni so hitro razdeljeni. 242 težje ranjenih je vlak odpeljal proti garnizijski bolnici, 100 so jih z vozovi, oziroma avtomobili odpeljali v vojašnico belgijskega pešpolka, 101 pa v licej. V eni uri je bilo vse gotovo. Vseh voz z ranjenci, ki se je peljalo v mesto je množica pred kolodvorom pozdravljala z burnimi »Živio«-klici in mahanjem z robc. Ranjenci so s čepicami odzdravljali ter klicali »Živio« in »Nazdar«.

Danes okolu pol 1. ure zjutraj so pripeljali s posebnim vlakom 442 vojakov ljubljanske artiljerije, alincev, mož 17. pešpolka, 97. pešpolka in drugih čet hrabre naše armade. Od teh 442 jih je ranjenih 50, katere so pripeljali v garnizijsko bolnico, ostali so maroderji, mnogi imajo revmatizem. Med na revmatizmu obolelimi leži tudi enoletni prostovoljec Štefan Klavs iz Dobrepolja. Kakor včeraj zvečer so tudi danes zjutraj došli ranjenci mnogo pripovedovali o izdajstvu med rusin-skim gališkim prebivalstvom. Tako n. pr. so avstrijski vojaki mirno šli skozi neko vas, kar naenkrat so pa od vseh strani pričele pokati strojne puške. Danes zjutraj došli ranjenci so večinoma ranjeni v levo roko ali levo nogo. Rane so zadali ruski šrapneli, ruske kroglice so le malo naših vojakov zadale.

Želimo vsem junakom skorajšnje ga ozdravljenja in želimo, da bi lepe spomine odnesli iz našega mesta.

Parniki izpremenjeni v bolnišnice.

NEMŠKA LADJA V SANITETNI SLUŽBI.

Nemška ladja »Hamburg«, last »Hamburg-Amerika Line«, je odločila svoje ime in dobila drugo ime »Roda«. Amerikanci so jo prebarvali, razobesili ameriškano zastavo in jo spremenili z vsemi zdravstvenimi aparati, da more služiti kot sanitetna ladja za ranjence vseh vojskujočih se držav. Angleški poslanik je izjavil, da je angleška mornarica s to napravo zadovoljna.

Trst, 2. septembra (priv.). Včeraj je prispel z Reke v naše pristanišče Lloydov parnik »Elektra«, ki so ga izpremenili v bolnišnico »Rdečega križa«. Že na Reki je izkrcal vse ranjence; bilo jih je 130. Včeraj zjutraj ob zori je odplul iz Trsta Lloydov parnik »Metkovič«, ki je tudi namenjen za prevoz ranjencev in v službi »Rdečega križa«.

Razna poročila.

KRONANJE NOVEGA PAPEŽA.

Rim, 6. sept. Danes dopoldne se je v sikstinski kapeli vršilo slavnostno kronanje novega papeža.

ENCIKLIKA O VOJSKI.

Rim. Vatikanski krog trde, da novozvoljeni papež Benedikt XV. izda encikliko o vojski.

ZA RESNIČNO POROČANJE V AMERIŠKEM ČASOPISJU.

Berolin, 7. septembra. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« poroča, da je vojni minister iz glavnega stana nemške vojske izdal na zastopnike angleškega in ameriškega časopisja pismo, v katerem upa, da je Amerika sedaj že izvedela za besedilo brzovjave med vladarji,

iz katerih sledi, da je nemški cesar hotel do skrajnosti ohraniti mir. Vojsko je izzvala na Nemčijo ljubosumna Anglija, meneč, da jo bo premagala, kakor je nekoč španska premagala Francosko in Anglijo. Angleška pa se je vračunala. Zato je sedaj nahujkala Japonsko in ščuva črnice v Afriki, je nemško poročevalsko službo onemogočila in je pričela boj z lažjo. Tako pripoveduje Amerikancem, da so nemške čete požgale belgijska mesta in vasi, ne pove pa, da so belgijska dekleta nemškim ranjencem, ki so ležali na bojišču, iztikale oči, da so belgijski uradniki povabili nemške častnike na obed in preko mize ustrelili, belgijske žene so spečim nemškim vojakom prerezavale vratove. Izjavlja, da ga je nemški cesar pooblastil, naj se s tem pismom obrne na častnike, da se ameriškanska javnost ne bo dala oslepiti.

POLJSKA SLUŽBA BOŽJA V BEROLINU.

Berolin, 5. septembra. Tukajšnje poljsko glasilo poroča, da je bil v dominikansko cerkev v Moabitu poklican neki poljski duhovnik iz Ruske Poljske, ki pridiguje v poljskem jeziku. To se smatra za dokaz posebne naklonjenosti nemških oblasti nasproti Poljakom.

RUSKI POSLANIK V SOFIJI IN BULGARSKI REVOLUCIONARJI.

Sofija. List »Kambana« napada ruskega poslanika v Bulgariji, Savinskega, češ da je predčasno obelodanil rusko protestno noto. List grozi, da hoče nastopiti brez obzira proti poslaniku Savinskemu in naznanja javnosti, da bo v najkrajšem času odkril, v kakšnih odnosih stoji poslanik Savinski z neodgovornimi, celo z revolucionarnimi elementi v Bulgariji.

FRANCOZOM PRIJAZNE DEMONSTRACIJE V RUMUNJI.

Bukarešt, 5. sept. Z ozirom na ponovne demonstracije v prilog Franciji, ki so se zadnje dni vršile tako v glavnem mestu kakor tudi po deželi, opozarja časopisje javnost, da je treba ohraniti mirno, zmerno obnašanje, kakor se spodobi v nevtralni državi.

V ODESI NI REVOLUCIJE.

Hamburg, 6. septembra. Včeraj semkaj dospeli član ekspedicije za opazovanje solnčnega mrka dr. Graff poroča v »Hamburger Fremdenblattu«: Preko Rumunije došle vesti o izbruhu revolucije v Odesi, so neresnične.

DVAMILIJONSKI DAR NEMŠKIH AMERIKANCEV.

Draždane, 5. septembra. Nemško-ameriška gospodarska zveza naznaja, da bodo ameriške Nemci zbrali dva milijona dolarjev za podporo družinam padlih nemških vojakov. Ta vsota se razdeli po posameznih ameriških mestih po razmerju nemškega prebivalstva.

HENRIK GROF TAAFFE PROSTOVOLJEC.

Edini sin dolgoletnega avstrijskega ministrskega predsednika grofa Taaffeja, grof Henrik Taaffe je vstopil v armado kot prostovoljec.

Vslaši zasedli Drač.

Drač, 6. septembra. Glasom dogovora z mestno upravo so vstaši danes zasedli Drač. Sprejeti so bili z velikim veseljem. Muffi se je ob 3. uri popoldne podal v knežjo palačo in skozi okno izobesil turško zastavo. Nato so zaprli tudi vsa ministrstva, ki jih je provizorična vlada uradno zapečatila. Proti večeru se je večina vstašev vrnila v Šijak in Kavajo. Mesto je mirno. Zadnje avstrijske družine ter avstrijski in rumunski prostovoljci so prejšnji večer odpotovali iz Drača.

PRINC WIED V LUGANU.

Benetke, 7. septembra. (Kor. urad.) Princ Wied je odpotoval s svojo soprogo v Lugano.

Dnevne novice.

+ Cenjene naročnike vljudno prosimo, da pri plačevanju naročnine jemljejo ozir na velike stroške v papirju in znamkah, ki jih ima uprava s pošiljati vijo posebnih izdaj, ker bo sicer primorana, posebne izdaje pošiljati samo razprodajalcem.

Nova naročila na izkaze o vojnih izgubah se ne morejo več sprejemati. + Cenzurirana včerajšnja »Tagespost« v Gradcu piše: »Aretiranje prijateljev Srbov. Iz Celovca se nam poroča z dne 4. septembra. Končno je tudi poslulega razširjevalca panslavističnih idej na Koroškem, iz Kranjskega sem došlega advokata Dr. I. Brejca zadela usoda. Neki stotnik je ukrenil, da je bil v nekem tukajšnjem hotelu aretirani in odpeljan na magistrat. Ali ni njegova aretacija udarec v vodo, bo preiskava

pokazala. Pustili so mu dovolj časa, da je uničil spise, ki bi ga znali kompromitirati. Dr. Brejce, ki je s svojo agitacijo prinesel nemir v deželo, in ki je znan po Koroškem kot eden največjih in najbolj delavnih voditeljev panslavističnega gibanja, bi moral že zdavnaj sedeti za zaklenjenimi vrati«.

V izkazu izgub se nahajajo sledeči Slovenci: Jakob Korošak, trenska divizija 16, šesti gorski trenski eskadron, doma v Stari vesi pri Ljutomeru, mrtev. — Mate Ivan, infanterist 4. kompanije 52. pešpolka, ranjen. — Josip Sodnik, kadet v rezervi pri pešpolku št. 22, ranjen.

— Ranjenci v Gradcu. 5. t. m. ob pol 12. uri v Gradcu napovedani transport ranjencev je došel v Gradec z zamudo, ki je znašala nad 7 ur. Pripeljali so se ranjenci v 42 vozovih, in sicer vojaki 17., 27., 47. in 87. pešpolka; veliko ranjencev je bilo tudi od 97. pešpolka. Tudi posamezne ranjence 14. vojnega zbora so že pripeljali. Ranjeni so večinoma na roki in na glavi. Prinesli so iz vojske s seboj spominke, osobito veliko ruskih čepic. Med ranjenci se nahaja Jožef Schiwny, poročnik mariborskega dež. bramb. polka in Tanschinsky, nadporočnik graškega dež. bramb. polka.

— Srebrno poroko obhajata v torek na Mali Šmaren g. Ivan Potočnik krojaški mojster in posestnik v Kamniku z g. Ano Potočnik.

— Ravnateljstvo c. kr. slov. drž. gimnazije v Gorici išče za dobo vojne dva izprašana suplenta za klasično filologijo. Ako ne najde izprašanih, sprejme tudi 2 neizprašana. Prošnje je vložiti do dne 10. septembra. Šolsko leto se namreč začne dne 16. septembra.

Po sklepu lista.

Najnovejše o položaju na severnem bojišču.

Dunaj, 7. sept. (Kor. urad) Vojni dopisnik »Sonn- und Montagszeitung« poroča: Položaj se bistveno ni spremenil. Vojaške odredbe vsake vrste se vrše popolnoma v redu, kakor se od vseh strani potrjuje. Za nekaj dni se ne pričakuje nobenih večjih bitk. Zaupanje ljudstva v armado je povsod neomajno.

Zopet dve angleški ladji potopljene.

DVE ANGLEŠKI LADJI ZADELI NA MINO.

Rotterdam, 7. sept. (Kor. urad) Zopet sta zadeli dve angleški ladji na mine in se potopili, med temi je ena topničarka.

Mir med Nemčijo in Francijo.

Dunaj, 7. sept. (Kor. urad) Temps prinaša članek, ki se bavi s separatnim mirom med Nemčijo in Francijo.

Ljubljanske novice.

Iz Za strežbo ranjencev je poklicanih v Ljubljano 34 gg. bogoslovcev, ki so se usposobili za to službo v dveletnem tečaju pod strokovnjakim vodstvom posebnega zdravnika.

Iz šola in zavetišče v Lichtenthurnovem zavodu. Vpisovanje v šolo se vrši 20., 21. in 22. septembra. Pouk se prične 23. septembra. — Vodstvo zavoda bo s pričetkom šole otvorilo zavetišče za deklice, katerih očetje so bili kot rezervisti vpoklicani v vojno.

Iz Za ranjence v Ljubljani je pripravljeno 2996 postelj, priredi se jih lahko še več. Kakor čujemo, bodo porabili v ta namen tudi vsa tukajšnja gimnazijska poslopja, vsled česar se šolsko leto 16. t. m. skoro gotovo ne bo pričelo.

Iz Uradnik »Zadružne Zveze« v Ljubljani, g. Lesjak ranjen. V Lustsee na Ogrskem pod Veliko Tratro leži v bolnišnici g. Lesjak, uradnik »Zadružne Zveze«. Ranjen je na levo roko.

Iz Velik ogenj je v nedeljo zjutraj uničil lesno skladišče g. Ravnikarja tesarskega mojstra v Linhartovi ulici. Škode je okolu 40.000 K.

Iz Kako lahko tudi v teh časih poceni živimo? Piše se nam in priobčujemo: Ker so nekateri trdke brez vsakega vzroka cene živih silno visoko poglajale (importerji so cene le čisto neznatno zvišali in se danes lahko še vse poceni kupi) se občinstvu tem potom predlaga naslednji načrt, da se ogne neopravičenemu odiranju: Občinstvo naj se odloči, da bo kupovalo živila v

večjih količinah, to je za cel mesec ali teden skupaj. Živila bi se naravnost naročala v velikih množinah ter bi jih dobili odjemalci po lastni ceni, na primer najfinišje jedilno olje po 96 vin., najfinišje namizno olje po 1 K 26 liter in višje. Vsi, ki bi bili pripravljeni na ta način kupovati živila, se vabijo, da to sporoče po dopisnici na naslov: I. Koželj, Ljubljana, poste restante in navedejo svojo mesečno ali tedensko potrebstino na živilih. Nato se jim takoj dološlje cene živil in drugo ter ukrene nadaljno v tej akciji. Ako se oglasi dovolj odjemalcev, se enaka akcija uvede tudi za meso itd.

Iz Gostilničarje, kantinerje in izkuharje opozarjamo na današnjo notico: »Kako lahko tudi v teh časih poceni živimo?«

POLOŽAJ TRGOVINSKIH USLUŽBENCEV.

Več trgovinskih tvrdk je radi izrednih razmer odpovedalo uslužbencem službo predčasno, nekaterim celo brez vsake odpovedi. Tako postopanje povzroči lahko ravno v sedanjih časih nezadovoljnost. Koristi splošnosti kakor tudi lastna korist trgovcev zahtevajo, naj trdke svojih nastavljenecv ne odpustajo.

Promet osebnih in brzovlakov državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo državne železnice naznaja: V področju c. kr. ravnateljstva državne železnice vozijo od dne 4. septembra t. l. naslednji vlaki prej veljavnega poletnega voznega reda leta 1914.

Prisilno legitimiranje za uporabo teh vlakov ne obstoji več, izvzemši kdor potuje v Pulj. Vojaške osebe in vojaški potniki imajo prednost. Brzovlaki vozijo do preklica le z vozovi I. in II. razreda.

Na progi Jesenice—Trst c. kr. drž. žel. vozijo:

Brzovlaki št. 701, 702 (Trst — Solnograd — Dunaj zap. kol.), 707, 708 (Trst — Solnograd in Trst — Leoben — Dunaj južni kol.).

Osebnih vlaki št. 171, 13, 15, 11, 16, 18, 20, za lokalni promet Trst c. kr. drž. žel. — Gorica vlak št. 42 in Gorica — Trst drž. k. vlak št. 12, Trst c. kr. d. ž. — Herpelje—Kozina vlaki št. 212, 214, 218, 211, 213, 217, Divača — Pulj vlaki številka 363/313, vlak št. 363 le do Herpelje-Kozine, toda s prevažanjem oseb, nadalje vlaki št. 317, 318, 316 za lokalni promet.

Za Vodnjan—Pulj služijo vlaki številka 319, 320, 265, slednji s prevažanjem oseb.

Kanfanar—Rovinj vlaki št. 440, 446, 448, 443, 447, 449.

Trst c. kr. drž. žel. — Poreč vlaka št. 953, 958.

Tržič — Červinjan vlaki št. 812, 802, 814, 818, 813, 851, 871. Vlak št. 802 ne vozi kot brzovlak in se ustavlja tudi v Pierris—Turiaco in Ronchi t. k.

Červinjan — Belvedere — Gračež o. p. vlaki št. 1851, 1855, 1854, 1858.

Trbiž — Ljubljana gl. kol. vlaki št. 1712, 1716, 1711.

Jesenice — Ljubljana gl. kol. vlaki št. 1720, 1721, 1713.

Trbiž — Jesenice vlak št. 1717.

Ljubljana d. k. — Kamnik vlaki št. 1252, 2156, 2155, 2159.

Kranj — Tržič vlaki št. 2552, 2558, 2553, 2559.

Ljubljana gl. kol. — Rudolfovo vlaka št. 2212, 2219.

Ljubljana gl. kol. — Bubenjarc vlaki št. 2213, 2215, 2216, 2218.

Rudolfovo — Bubenjarc vlaka številka 2211, 2220.

Trebnje — Bubenjarc vlaka št. 2221, 2222.

Rudolfovo — Straža — Toplice vlaki št. 2412, 2413, 2414, 2415.

Trebnje — Št. Janž vlaki št. 2652, 2653, 2656, 2657.

Grosuplje — Kočevje vlaki št. 2311, 2312, 2315, 2316.

Gorica — j. k. — Ajdovščina vlaki št. 1152, 1153, 1156, 1157.

Vozni redi teh vlakov so razvidni izvzemši one vlakov št. 363, 365, 871 iz od 1. maja 1914 veljavnih izobešenih voznih redov in kurznihi knjig.

Vozni časi vlakov št. 363, 365 in 871 so naslednji:

Vlak št. 363 iz Divače ob 4. uri 55 m. dopoldne, prihod v Herpelje — Kozino ob 5. uri 32 minut dopoldne.

Vlak št. 365 iz Vodnjana ob 7. uri 2 min. popoldne, iz Galežana ob 7. uri 12 minut popoldne, prihod v Pulj ob 7. uri 29 minut popoldne.

Vlak št. 871 iz Tržiča ob 8. uri 20 m. dopoldne, iz Ronchi ob 8. uri 30 minut iz Pieris — Turiaco ob 8. uri 39 minut, iz Villa Vicentina ob 8. uri 49 minut, prihod v Červinjan ob 8. uri 59 minut.

Slike iz vojske.

DVANAJSTLETNA METALKA BOMB.

Fanatizem Srbov je strašansko. V bolnici v Novem Sadu se nahaja dvanaestletno srbsko dekle. Sama kost in koža, leži pa od štirih strelcev težko poškodovana. Deklica, ki svoji obsodbi gleda v oči, je iz neke hiše v Šabcu (iz katere so tudi njeni starši streljali) nič manj kakor 18 bomb vrgla proti našim ljudem. Rane, povzročene po takih bombah, so radi svinčenih koscev zelo mučne in nevarne.

DVA DNI V MOČVIRJU.

Od šrapnela na rami ranjeni vojak tirolskega polka, ki se je udeležil bitke pri Krasniku, ne more dovolj pohvaliti junaškega borenja naših pešcev. Mož je zašel v neko močvirje, iz katerega se radi svojih ran ni sam mogel izkubati; šele drugi dan je prišel oddelek sanitetcev. Po dolgotrajnem trudu marljivih pomagačev se je posrečilo, da so ga rešili iz ilovice, tako da so bili le njegovi škornji žrtev nikdar sitga močvirja.

SIVA BARVA TUDI NA MORJU NAJBOLJŠA.

Dolgo časa so se strokovnjaki prepirali o tem, katera barva bi bila najprikrajnejša za pleskanje vojnih ladij. Končno se je Nemčija kot prva odločila za sivo barvo in njej so kmalo sledile druge države. V angleškem vojnem ministrstvu pa ni šlo čisto gladko. Neki angleški kapitan je namreč svaril pred sivo barvo in priporočal, naj se vojne ladje preplekajo s tremi temeljnimi barvami, ki se že iz majne daljave zlijejo v sivo in bi bili na ta način zlasti topovi iz dalje popolnoma nevidni. Vendar je prodrla enotna siva barva. V megletem vremenu se sivo preplekana ladja tudi res najmanj vidi. Drugače je v jasnih solčnih dnevih, ko se jasna sivina ladje prav močno odraža na temnomodrem ali temnozelenem morju. Toda tako ogromnih teles, kakor so moderne vojne ladje, ob jasni luči sploh ni mogoče popolnoma skriti očesu.

BREŽIČNO BRZOJAVLJENJE V VOJSKI.

Med izjavami, s katerimi je odgovoril francoski vojni minister Messimy na odkritja senatorja Humberta o hibah francoske armadne uprave, je francosko javnost posebno razburil ta le stavek vojnega ministra: »Res je, da naši brezžični brzojavni postaji v trdnjavah Toul in Verdun nista tako močni, kakor postaja v Metz in sta zato naši postaji popolnoma izročeni postaji v Metz. To obvestilo je večino presenetilo. Francozi so namreč mislili, da je brezžično brzojavljenje popoln, nedotakljiv čudež tehnike. Tako daleč pa tehnika še ni napredovala. V mirnih časih je brezžično brzojavljenje neprecenljive važnosti, kar se je v zadnjih letih že velikokrat izkazalo, a v vojnih časih se položaj takoj spremeni. Francoski fizik Branly je že opozarjal, da se ni mogoče obraniti žarkov in motenj, ki jih drugi aparati pošiljajo. Aparat postavljen v Alzaciji lahko neprestano moti zvezo med Parizom in Belfortom. Brzojavke so nato nečitljive. Odposlani žarkov ne more nič zadržati. Odpošljejo se le proti gotovi smeri. Vsaka sprejemna postaja pa mora reagirati, če jo val zadene. Če hoče motiti Metz francosko brezžično brzojavljenje, odpošilja samo žarke in zveza med Parizom in francosko vzhodno mejo je motena; kar pa tudi lahko storita francoski postaji v Toulu in v Verdunu. Največjih poročil zato ne morejo zaupati brezžičnemu brzojavljenju.

Nemčija dežela največjih vojakov.

V vojni je telesna moč moštva velikega pomena, ker more le krepko mo-

štvo vztrajno prenesti vse vojne napore. Zanesljivo merilo za telesno silo pa je vsekako telesna velikost, saj je jasno, da so na splošno veliki, močno raščeni ljudje vse drugače sposobni za boj nego majhni piškavci. V sedanji svetovni vojni ima nemška armada največje in najkrepkeje vojake, a ne samo to, marveč nemški vojaki so z ozirom na telesno moč sploh prvi na svetu. Edino-le Švedska ima deloma še večje moštvo; tu je povprečna višinska mera 172 m. Deloma pa Nemčija tudi njo prekaša, in sicer s svojimi enoletnimi prostovoljci, katerih povprečna velikost znaša 1723 cm. Ostala nemška armada izkazuje 1694 cm povprečne visokosti.

Med različnimi četami ima največje moštvo pehotno topništvo, kjer znaša povprečna mera 17231 cm, pri ostalih četah vključno mornarice znaša povprečna mera 16886 cm; le pehotno moštvo je povprečno po 16718 cm visoko. Največje vojake ima pruska armada s 16793 cm povprečne mere (pri gardi 17373 cm); za njo pride vitemberška s 16725 cm, potem bavarska s 16682 cm in saška s 16649 cm povprečne mere. Posamezne države in pokrajine se pa z ozirom na velikost vojakov, ki so ondi rojeni, vrste tako-le: velika vojvodina Oldenburška 16978 cm, Schleswig-Holstein 16967 cm, velika vojvodina Mecklenburg-Strelitz 16967 cm, velika vojvodina Mecklenburg-Schwerin 16931 cm, Westfalska 16899 cm, Hanoveranska 16899 cm, Hamburg 16893 cm, Pcnorjanska 16875 cm, vojvodina Brunšviška 16840 cm, Porenje 16833 cm, Vzhodna Pruska 16821 cm, Zapadna Pruska 16819 cm, kneževina Reuss 16719 cm, Bavarska 1671 cm povprečne mere in ravno toliko kraljevina Saška. Sicer je pa tudi na Bavarskem in Saškem veliko število izredno velikih mož, kakor je sploh prebivalstvo obeh dežel jako krepko. Za Nemčijo pridejo: Anglija (166 cm), Rusija (165 cm) in Francija (162 cm).

Posamezne sešitke »Dom in Svet« raznih letnikov ima na razpolago »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani po znižani ceni 10 v. za sešitek (torej samo desetina navadne prodajne cene, ki znaša K 1.— za sešitek). Pri nekaterih letnikih manjka samo po 1 sešitek do popolnosti. Ker obsega vsak sešitek obilico krasnih slik, mnogo pripovednega znanstvenega in poučnega berila, utegne zaloga v kratkem poiti. Pri urejevanju skladišč, smo to izjemno ceno razpisali, da pridobimo prostor.

Išče se gospodinjstva, kubanja, šivanja in likanja popolnoma vseča, izobražena, pravno neomadeževana, mlajša iz boljše rodbine za boljše samsko osebo. — Ponudbe s pričevali in drugimi podatki sprejema upravništvo pod številko »2624«.

Stanovanje.

Na Slovenskem trgu št. 8. se odda stanovanje v prvem nadstropju s 4 sobami in pritliklinami za november. Pripravno je za pisarno.

Več se izve pri hišniku.

2602

Za buffet in delikateso se sprejme takoj

gospodična

dobra računarica. Izvežbane v tej stroki imajo prednost. — Kje pove upravništvo tega lista pod št. 2668.

Sprejme se takoj mlad čevljarski pomočnik

pri Jak. Pušarju v Puštalu, p. Škofja 2658 Loka. Plača po dogovoru. 3

Pozor, peki !!!

10 vagon. moke št. 0 po K 52-75
prosto Temešvar za takojšnjo dobavo oddati.
št. 1 K 52-15, št. 2 K 51-55.

Naročila sprejema, dokler prosto

A ŠVARA, LJUBLJANA. 2675

Blagajničarko

in prodajalko sprejme trvdka
OTON HOMAN, Radovljica. 2677

Išče se zanesljiv

hlapec

za opravljanje vseh gospodarskih del v starosti od 30-45 let, več branja in pisanja. Ponudbe do 12. t. m. na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiv hlapec 2673«. (Priložiti je znamko za odgovor!) 2673

Izurjen

organist

z dobrimi izpričevali išče službe. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 2676.

Sprejemem takoj

krojaškega pomočnika

za bolše, veli o, stalno delo. Ivan Štupica, krojaški mojster, Dob pr. Domžalah. 2672

Pekovski vajenec

v starosti najmanj 15-16 let, se prejme proti celi oskrbi v pekarni Avg. Jenkote, Ljubljana, Marija Terezija cesta št. 7. 2674

Zelo ugodna prilika za p. t. trgovce!

V večjem trgu na Notranjskem odda se takoj v sredi trga na najlepšem prostoru enonadstropna hiša v najem. V hiši nahajajo se sledeče koncesije: Trgovina z mešanim blagom, pekarija, trafika, pivo in žganjetoč in izdelovanje sodavice in pokalic.

Zraven hiše je lep velik vrt s kegljiščem, hlevom, skladiščem in ledenico. — Tudi se celo posestvo radi preselitve pod zelo ugodnimi pogoji

proda.

Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod št. 2679.

2679

Gostilno

odda v najem

na Savi pri Jesenicah na Gorenjskem
Josip Markež proti prav nizki najemnini. Več se izve pri lastniku Josipu Markež, posestnik, Jesenice 54, Gorenj.

zdravniško priporočeno kritvoreče
vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4-80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

2631

Podjetništvo Dr. Ing. Samohrd
& Lončarić išče za svojo pisarno
v Bosenski Krupi mlajšo moško

pisarniško moč.

Dotični mora biti izurjen stenograf in strojepisec, popolnoma več hrvatskega in nemškega jezika in bi imel opravljati vsa pisarniška dela, delavske listine itd. — Vstop takoj. Predstavi se s pismenimi ofertami v obeh jezikih tu v centrali, Gledališka ulica 7/II.

2669

Sukno, volneno blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo moško pe-
:: rilo se dobi po najnižjih cenah ::
v manufakturni modni trgovini

Oglejte si zalogo,
zahtevajte vzorce

L. KOSTEVC Ljubljana
Sv. Petra cesta 4

„BALKAN“

trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba
podružnica LJUBLJANA

Dunajska cesta 33 (Centrala: TRST) Telefon št. 100

Zmerne cene.

Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.

Točna postrežba.